

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Retssystemerne I EU Og de Enkelte Lande](#) > [Specialdomstole I de Enkelte Lande](#) > Portugal

Indholdet er leveret af
Portugal

Specialdomstole i de enkelte lande

Portugal

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Portugal.

Domstole i første instans

Distriktsdomstolene er normalt retter i første instans (*tribunais de comarca*). Disse domstole behandler og træffer afgørelse i sager, der ikke henhører under andre domstoles kompetence. Distriktsdomstolene har både generel og særlig kompetence.

Disse lokale domstole er opdelt i *juízos*, der både kan have særlig og generel kompetence. De er navngivet efter deres kompetence og navnet på den kommune (*município*), de ligger i.

Der findes følgende distriktsdomstole med særlig kompetence:

1. den centrale domstol for civile sager
2. den lokale domstol for civile sager
3. den centrale domstol for straffesager
4. den lokale domstol for straffesager
5. den lokale domstol for mindre forseelser
6. forundersøgelsesdomstolen i straffesager
7. afdelingen for familier og mindreårige
8. arbejdsretten
9. handelsretten
10. fuldbyrdelsesdomstolen.

Der findes stadig domstole med udvidet stedlig (og særlig) kompetence. Det er:

1. retten i sager om intellektuel ejendomsret
2. retten i sager om konkurrence, regulering og tilsyn
3. sø- og handelsretten
4. fuldbyrdelsesdomstolen
5. den centrale forundersøgelsesdomstol i straffesager.

Domstole med særlig kompetence

Nedenstående domstole har særlig kompetence:

De centrale domstole i civile sager

Disse domstole:

- undersøger og træffer afgørelse i civile sager, hvis værdi overstiger 50 000,00 EUR

- udøver i civile retlige sager til en værdi af over 50 000,00 EUR de beføjelser, der er fastsat i den civile retsplejelov, i distrikter, som ikke er omfattet af *juízo's* jurisdiktion
- undersøger og træffer afgørelse i sager om sikkerhedsforanstaltninger, der henhører under deres jurisdiktion
- udøver andre beføjelser, de er tillagt efter loven
- rettens afdelinger for familieanliggender og sager om mindreårige

For så vidt angår personers og familiemedlemmers slægtskab undersøger og behandler disse afdelinger følgende sager:

1. inden for den frivillige retspleje: sager vedrørende ægtefæller
2. inden for den frivillige retspleje: sager vedrørende personers samliv eller fælles økonomi
3. sager om separation og skilsmisse
4. sager om anerkendelse eller omstødelse af et borgerligt ægteskab
5. foranstaltninger truffet på grundlag af artikel 1647 og artikel 1648, stk. 2, i den portugisiske civile lovbog, godkendt ved lovdekret nr. 47344 af 25. november 1966
6. gennemførelsesforanstaltninger vedrørende betaling af underholdsbidrag mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller
7. andre foranstaltninger vedrørende personers og familiemedlemmers slægtskab.

Ud over afdelingernes beføjelser på dette område udøver de også de beføjelser, de er tillagt i forbindelse med sager om boopgørelser i tilknytning til en separation, skilsmisse, anerkendelse eller omstødelse af et borgerligt ægteskab samt de særlige sager med separation, som reglerne for disse procedurer finder anvendelse på.

Hvad angår mindreårige og myndige børn, er disse afdelinger ansvarlige for at:

1. oprette værgemål og administrere ejendom
2. udpege en person til at udføre visse handlinger på en mindreårigs vegne og udpege en repræsentant for den mindreårige, der i udenretslige anliggender repræsenterer den mindreårige, som er underlagt forældreansvar
3. etablere adoptionsforbindelse
4. regulere udøvelsen af forældremyndighed og behandle spørgsmål i den forbindelse
5. fastsætte underholdsbidrag til mindreårige, myndige børn eller børn, der er fyldt 16 år, som omhandlet i artikel 1880 i den portugisiske civile lovbog, der blev vedtaget ved lovdekret nr. 47344 af 25. november 1966, og undersøge og træffe gennemførelsesforanstaltninger vedrørende underholdspligt
6. sørge for retslig anbringelse af mindreårige
7. fastlægge beskyttende plejeforanstaltninger i tilknytning til overdragelse af et barn til en person eller en institution med henblik på fremtidig adoption
8. indføre og afslutte en civil mentorordning
9. bemyndige den mindreåriges retlige repræsentant til at udføre visse handlinger, bekræfte handlinger, der er foretaget uden tilladelse, og træffe afgørelse om modtagelse af gaver
10. fastsætte den sikkerhed, som forældre skal stille i forbindelse med mindreårige børn
11. fastslå hel eller delvis ophævelse af samt grænser for udøvelsen af forældreansvaret som omhandlet i artikel 1920 i den portugisiske civile lovbog, der blev vedtaget ved lovdekret nr. 47344 af 25. november 1966.
12. foretage ex officio-kontrol af moderskabs- og faderskabserklæringer samt undersøge og vurdere søgsmål om anfægtelse af og begæring om moderskab og faderskab
13. i tilfælde af uenighed mellem forældrene, fastlægge den mindreåriges for- og efternavn.

Ud over deres kompetencer på dette område er de også ansvarlige for at:

1. i tilfælde af værgemål eller forvaltning af ejendom, fastsætte værgens eller administratorens vederlag, godkende af fritagelse, tilbagetræden eller tilbagekaldelse af værgen, administratoren eller medlemmet af familierådet, kræve adgang til og gennemgå regnskaber, godkende udskiftning af retligt pant og træffe afgørelse om at forhøje og erstatte den stillede sikkerhed samt udpege en særlig administrator, der repræsenterer den mindreårige udenretsligt
2. udpege en særlig administrator til at repræsentere den mindreårige i enhver sag om værgemål
3. konvertere, ophæve og revurdere adoptionen, kræve adgang til og gennemgå adoptantens regnskaber samt fastsætte den del af indtægterne, der skal anvendes til mad til den adopterede

4. træffe beslutning om at forhøje og erstatte den sikkerhed, der er stillet til fordel for mindreårige børn
5. kræve adgang til og gennemgå forældrenes regnskaber
6. træffe afgørelse om enhver anden hændelse, der indtræffer under retssager omfattet af ovenstående litra a) til m).

For så vidt angår værgemål med henblik på beskyttelse og uddannelse er de ansvarlige for at:

- undersøge og gennemgå sager om forældremyndighed og træffe afgørelse i sådanne sager
- indføre pleje- og beskyttelsesforanstaltninger og overvåge deres gennemførelse, hvor det er nødvendigt, når et barn eller en ung er i fare og ikke er omfattet af børne- og ungeudvalgets indgriben
- gennemføre øvrige retslige procedurer i forbindelse med en værgemålssag om uddannelse
- vurdere de faktiske handlinger foretaget af en mindreårig mellem 12 og 16 år, der betegnes som en lovovertrædelse efter loven, med henblik på indførelse af en tilsynsforanstaltning
- fastlægge og føre kontrol med tilsynsforanstaltninger
- bestemme, at tilsynsforanstaltninger ophæves eller ophører
- behandle klager over afgørelser om disciplinære sanktioner over for mindreårige, der er anbragt.

Arbejdsretter

På det civilretlige område behandler arbejdsretterne bl.a. tvister, der opstår i forbindelse med ansættelsesforhold og forhold i forbindelse med indgåelse af arbejdskontrakter, tvister i forbindelse med arbejdsulykker og erhvervs sygdomme, tvister, der udspringer af kontrakter, som i loven sidestilles med arbejdskontrakter, lærlingekontrakter samt civilretlige sager vedrørende strejker.

Handelsretter

Handelsretterne undersøger og træffer afgørelse om:

1. insolvenssager og særlige sager om genopretning
2. sager om et selskabs stiftelsesdokuments eksistens, ugyldighed og ophævelse
3. sager om udøvelsen af sociale rettigheder
4. sager om suspension eller ophævelse af selskabsbeslutninger
5. sager om likvidation af selskaber
6. sager om opløsning af europæiske aktieselskaber
7. sager om opløsning af holdingselskaber
8. sager omfattet af den portugisiske lov om selskabsregistret
9. sager om likvidation af kreditinstitutter og finansielle selskaber.

De træffer ligeledes afgørelse i sager om tvister vedrørende handelsregistrets bekendtgørelser og om indsigelser mod registrets afgørelser i forbindelse med sager om opløsning og likvidation af handelselskaber.

Fuldbyrdelsesdomstolene

Inden for rammerne af de civilretlige fuldbyrdelsesprocedurer udøver disse domstole de beføjelser, der er fastsat i den portugisiske civile retsplejelov, med undtagelse af de sager, der er tillagt retten i sager om intellektuel ejendomsret, retten i sager om konkurrence, regulering og tilsyn, søretterne, afdelingen for sager om familier og mindreårige, arbejdsretterne og handelsretterne, samt fuldbyrdelse af domme afsagt i en straffesag, som efter strafferetsplejeloven ikke skal anlægges ved en civil domstol.

Domstole med udvidet stedlig kompetence

Retten i sager om intellektuel ejendomsret

Disse domstole behandler følgende sager:

1. sager om ophavsret og beslægtede rettigheder
2. sager om industriel ejendomsret i alle former som fastsat ved lov
3. søgsmål om ophævelse og ugyldighed af patenter, supplerende beskyttelsescertifikater, brugsmønstre og

- halvlederprodukters topografi, jf. loven om industriel ejendomsret og anden gældende lovgivning, samt begæringer om, at design- eller modelregistreringer, varemærker, logoer, priser, oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, som er afledt af modkrav, erklæres ugyldige
4. klager over afgørelser truffet af den nationale styrelse for industriel ejendomsret (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) om meddelelse om eller afslag på industrielle ejendomsrettigheder vedrørende overførsler, licenser, konfiskationer eller enhver anden handling, der ændrer eller ophæver industrielle ejendomsrettigheder
 5. klage over og revision af afgørelser eller enhver anden foranstaltning, der kan indbringes for retten, som den nationale styrelse for industriel ejendomsret har truffet i forbindelse med en sag om administrativ overtrædelse
 6. sager med påstand om krænkelse af domænenavne
 7. appel af afgørelser truffet af det nationale institut for videnskabelig analyse (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), der er ansvarligt for registrering, afslag på registrering og tilbagetrækning af domænenavnet .pt
 8. sager om tegningsret og registrerede firmanavne
 9. klager over afgørelser truffet af det nationale institut for justitssekretærer og notarer (*Instituto dos Registos e do Notariado*) om godkendelse af tegningsret og registrerede firmanavne i forhold til det nationale register for juridiske personer
 10. sager om illoyal konkurrence eller krænkelse af forretningshemmeligheder på området for industriel ejendomsret
 11. foranstaltninger med henblik på at fremskaffe og bevare bevismateriale og tilvejebringe oplysninger, når dette er nødvendigt for at beskytte intellektuelle ejendomsrettigheder og ophavsrettigheder.

Retten i sager om konkurrence, regulering og tilsyn

Denne ret behandler bl.a. sager om appel, prøvelse og fuldbyrdelse af afgørelser, kendelser og andre foranstaltninger i forbindelse med pålæggelse af bøder, der kan anfægtes retligt af en række tilsynsmyndigheder, såsom konkurrencemyndigheden, den nationale civile luftfartsmyndighed, den portugisiske centralbank og den portugisiske værdipapirmarkedskommission.

Søretten

Søretten behandler sager om:

1. erstatning for skade forvoldt af eller på fartøjer, både og andre flydende strukturer, eller som skyldes deres anvendelse til søs, i overensstemmelse med lovens almindelige bestemmelser
2. kontrakter om bygning, udbedring, køb og salg af skibe, både og andet flydende materiel til maritim brug
3. kontrakter om søtransport eller kombinerede eller multimodale transportaftaler
4. kontrakter om transport ad indre vandveje eller kanaltransport inden for de grænser, der er fastsat i tabel 1 i bilaget til den generelle forordning om havnefogedkontorer (*Regulamento Geral das Capitanas*), vedtaget ved lovdekret nr. 265/72 af 31. juli
5. kontrakter om maritim anvendelse af skibe, både og andet flydende materiel, vedrørende befragtning og leasing
6. kontrakter om forsikring af skibe, både og andet flydende materiel til brug til søs og af deres last
7. pant og rettigheder i skibe eller både samt sikkerhed i flydende materiel og tilhørende last
8. særlige procedurer for fartøjer, både, flydende materiel og disses last
9. sikrende retsmidler i forhold til skibe, både og andet flydende materiel, disses last og andre relevante værdier for fartøjer, både og andet flydende materiel samt en forudgående anmodning til havnefogeden om at suspendere afskibning af varer, der er genstand for sådanne procedurer
10. generel eller specifik beskadigelse, herunder skader i forbindelse med andet flydende materiel til brug til søs
11. redning og bistand til søs
12. bugserings- og lodskontrakter
13. fjernelse af skibsvrag
14. erstatningsansvar for forurening af havet og andre farvande under dens jurisdiktion
15. anvendelse, bortkomst, opdagelse eller beslaglæggelse af fiskenet eller redskaber til fangst af bløddyr, skaldyr og havplanter, ankere, udstyr, våben og andre genstande, der er beregnet til sejlads eller fiskeri, samt skader forårsaget af eller påført disse genstande

16. beskadigelser af ejendom i det maritime offentlige rum
17. ejerskab til og besiddelse af vraggods eller skrot beliggende på havbunden og i havets undergrund eller som stammer fra eller befinder sig i indre farvande, hvis der er foreliggende konkurrerende maritime interesser
18. fangster
19. alle generelle handelsretlige spørgsmål på det maritime område
20. appel af afgørelser truffet af havnefogeden i forbindelse med en sag om overtrædelse af havretten.

Fuldbyrdelsesdomstolen

Fuldbyrdelsesdomstolen fører tilsyn med fuldbyrdelsen og træffer afgørelse vedrørende ændring, erstatning eller ophævelse af den straf eller frihedsberøvende foranstaltning, der er truffet ved en retsafgørelse, efter at afgørelsen er blevet endelig. Denne domstol har navnlig kompetence til at:

- træffe afgørelse om fuldbyrdelse af tillægsstraffe såsom udvisning samt om ophævelse af fængselsdomme og tidlig fuldbyrdelse af tillægsstraffe såsom udvisning
- ophæve fængselsstraffe, frihedsberøvelsesforanstaltninger eller tilbageholdelser af hensyn til sikkerheden
- udstede arrestordre og frigivelseskendelser
- afsige en udeblivelsesdom og kendelse om beslaglæggelse af aktiver mod en domfældt, der helt eller delvist forsætligt har unddraget sig fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning
- træffe foreløbig afgørelse om at slette oplysninger om forhold eller afgørelser, der er opført i strafferegistret.

Den centrale forundersøgelsesdomstol i straffesager

Denne domstol foretager indledende undersøgelser, træffer afgørelse om efterforskning og varetager domstolsfunktioner i forbindelse med undersøgelser, når de kriminelle aktiviteter finder sted i distrikter, der er omfattet af forskellige appelinstansers jurisdiktion, og når der er tale om følgende forbrydelser:

1. mod fred og menneskeheden
2. terrororganisationer og terrorisme
3. mod statens sikkerhed, undtagen når det drejer sig om valghandlinger
4. ulovlig handel med narkotika, psykotrope stoffer og prækursorer, undtagen i tilfælde af direkte distribution til forbrugeren, og menneskehandel
5. hvidvaskning af penge
6. korruption, underslæb og personlig vinding
7. uberettiget insolvens
8. dårlig ledelse i en økonomisk enhed i den offentlige sektor
9. svig med henblik på at opnå støtte, tilskud eller kreditter og ulovlig anvendelse heraf
10. organiseret økonomisk og finansiel kriminalitet, herunder gennem anvendelse af IT-teknologi
11. økonomiske og finansielle krænkelser med en international eller tværnational dimension.

Sidste opdatering: 03/02/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.